

IDENTIFICACIÓ DE CASOS DE TRÀFIC AMB FINS D'EXPLOTACIÓ SEXUAL

Ajuntament de Palma

PALMA 2022

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ	2
2. CONTEXTUALITZACIÓ	4
3. ELS CASOS DE TFES A PALMA	5
3.1. Identificació de casos TFES.....	5
3.2. Els entorns d'exploració sexual.....	7
4. EL PERFIL DE LES VÍCTIMES DE TFES.....	8
4.1. Dades sociodemogràfiques	8
4.1.1. Identitat de gènere.....	8
4.1.2. Edat	8
4.1.3. Nivell educatiu.....	10
4.1.4. Nacionalitat	10
4.2. Situació administrativa i cobertures	13
4.2.1. Situació administrativa.....	13
4.2.2. Cobertura sanitària	14
4.3. Situació residencial i familiar.....	14
4.3.1. Modalitat residencial	14
4.3.2. Coexistència d'espais	15
4.3.3. Xarxa de suport personal	16
4.3.4. Responsabilitats familiars	17
5. CONCLUSIONS	18

1. PRESENTACIÓ

El tràfic amb fins d'exploració sexual (TFES) és un greu delictes que atempta contra drets fonamentals com el dret a la llibertat, a la dignitat o a la integritat; és una forma d'esclavitud que converteix les persones en una simple mercaderia i una problemàtica mundial que ha adquirit preocupants dimensions al nostre territori.

El TFES afecta principalment les dones i està intrínsecament relacionat amb la feminització de la pobresa i amb la posició de subordinació de les dones en la societat. Cal ressenyar que la compra i l'exploració del cos de les dones és una de les formes de violència masculista més esteses i tolerades socialment, i que aquesta realitat és indissociable del TFES.

La situació de desprotecció, discriminació social i vulnerabilitat que, en general, pateixen les persones prostituïdes, s'agreuja enormement en el cas de les víctimes de TFES, atès que viuen experiències traumàtiques en ser comercialitzades i explotades sexualment que afecten profundament les seves vides.

L'any 2000, en la Convenció de les Nacions Unides contra la Delinqüència Organitzada Transnacional, s'establí el Protocol de Palerm amb l'objectiu de prevenir, reprimir i sancionar el tràfic d'éssers humans, especialment de dones i infants. En el dit document es recull la primera definició sobre el tràfic de persones consensuada internacionalment i assentada sobre un marc legal comunament acceptat. L'Estat espanyol el va signar i ratificar, i entrà en vigor el 25 de desembre de 2003. D'acord amb la definició que es va establir podem dir que el TFES és:

“El reclutament, el transport, l'acolliment o la recepció d'una persona per mitjà d'amenaça, ús de la força, coacció, frau, engany, abús de poder o de situacions de vulnerabilitat; o bé mitjançant pagament o benefici econòmic en l'obtenció del consentiment d'una tercera persona perquè cedeixi el control previ sobre la víctima, amb el propòsit de la seva explotació sexual.”

A nivell autonòmic, el 2019 l'Institut Balear de la Dona (IBDona) aprovà un Pla per a la lluita contra el tràfic de dones i nines amb fins d'exploració sexual¹ per a treballar la prevenció, la intervenció i la sensibilització envers el TFES, així com per a garantir l'efectiva protecció, la recuperació i la integració social, psicològica i laboral de les dones i de les nines víctimes.

Des de l'àmbit local, l'Ajuntament de Palma, que des de fa més d'una dècada promou l'atenció a persones en prostitució, va constatar situacions de tràfic al municipi i decidí començar a

---

¹ El Pla autonòmic de lluita contra el TFES de dones i nines 2019-2020 es pot consultar al web del Govern de les Illes Balears, a l'enllaç <https://bit.ly/3bb6WlQ>

identificar i dimensionar la problemàtica. L'any 2019 s'elabora el primer Informe d'identificació de casos de TFES, i s'inicia així una sèrie cronològica anual que permet aprofundir en el fenomen i analitzar-lo, també, des d'una perspectiva longitudinal.

Per a la identificació i l'anàlisi del TFES s'utilitzen criteris estandarditzats, molts d'aquests de consensuats a nivell nacional. Els casos estudiats segueixen una pauta metodològica comuna amb una categorització segons el nivell d'identificació que inclou les següents possibles situacions:

- *No s'identifica*: no s'observen indicis suficients que facin pensar que es tracta d'una víctima de TFES. Això tan sols indica que no s'ha pogut constatar, encara que és possible que algunes persones comptabilitzades dins aquesta categoria en siguin víctimes.
- *Indicis*: la persona en situació de prostitució no ha verbalitzat de forma directa l'existència d'una situació de TFES ni ha interposat denúncia però, tot i que no n'hi ha una certesa, s'evidencien elements que indiquen que pot tractar-se d'una víctima de TFES. La detecció es regeix per una llista d'indicis estructurada d'acord amb els indicadors del Pla autonòmic de lluita contra el TFES i la Guia de criteris d'actuació contra el tràfic del Poder Judicial espanyol.
- *Detectada*: en el procés d'atenció es posa de manifest, i la persona així ho verbalitza, que existeix una situació de TFES, però no ha interposat denúncia.
- *Identificada*: la víctima de tràfic amb fins d'explotació sexual ha interposat una denúncia per aquesta situació.

D'acord amb les consideracions descrites es dimensiona i quantifica la problemàtica presentant les dades segons nivell d'identificació. S'aprofundeix en el fenomen considerant específicament els casos en què es dona una situació de TFES, sigui perquè s'ha identificat, detectat, o perquè s'han evidenciat indicis de tràfic. L'Informe, a més, presenta una anàlisi descriptiva de la víctimes de TFES valorant la incidència segons l'entorn de prostitució, i analitzant el col·lectiu d'acord amb alguns trets sociodemogràfics, variables sociofamiliars i la seva situació administrativa.

L'univers d'anàlisi, el constitueixen exclusivament les persones en prostitució amb les quals s'ha treballat de manera continuada. La praxi acumulada i els diversos estudis sobre el tema mostren que una atenció més intensa i recurrent, com la que es dona en aquests casos, ofereix informació més fiable i veraç per a la detecció de víctimes de tràfic, ja que les relacions més pròximes entre la persona i els/les professionals faciliten l'abordatge i la identificació d'aquestes situacions.

2. CONTEXTUALITZACIÓ

Espanya és un dels principals països de destinació i trànsit de víctimes de TFES a Europa; així consta en el primer informe sobre tràfic de persones a nivell mundial que realitzà l'Oficina sobre Droga i Delicte de Nacions Unides, i un dels cinc països europeus dels quals procedeixen major nombre de traficants.² I no només hi ha espanyols proxenetes i traficants de persones, sinó principalment hi ha consumidors de prostitució.

L'alta demanda de prostitució fa que el tràfic amb fins d'explotació sexual es converteixi en una activitat molt rendible per als explotadors i que sigui, avui dia, un dels tres negocis il·lícits més lucratiu juntament amb el tràfic de drogues i el d'armes.

La prostitució i el tràfic estan profundament travessats per la desigualtat entre homes i dones. S'estima que el 99,7%³ de persones que consumeixen prostitució són homes, i el 90% de persones prostituïdes són dones.

Al nostre país, al voltant d'un terç dels homes majors d'edat, el 32,1%, va reconèixer haver consumit prostitució la darrera vegada que el Centre de Recerques Sociològiques (CIS) va demanar sobre el consum de prostitució (el 2008). En el cas de les dones, no arriba al 0,2%.

L'enquesta més recent a nivell nacional sobre consum de prostitució, la va realitzar l'INJUVE per a l'Informe *Juventut a Espanya 2020*.⁴ Les xifres preocupen i posen de manifest que aquest consum, lluny de reduir-se, en certa mesura es manté, ja que el 10,6% dels joves d'entre 15 i 29 anys va reconèixer haver consumit prostitució.

Al 2020, l'IBDona, amb la col·laboració de la Universitat de les Illes Balears (UIB), va publicar un estudi en profunditat en el qual analitza el sistema prostitucional a les Illes Balears.⁵ En aquesta investigació es va estimar el nombre total de "clients" o "prostituïdors" a la nostra Comunitat en 90.000-100.000 cada any. Seguint els càlculs de l'estudi, si en feim una aproximació estadística, el nombre de prostituïdors a Palma entre residents permanents, temporals i turistes se situaria entorn dels 60.000 clients.

En termes de negoci, l'estudi calcula que, a les Illes Balears, el volum anual del sistema prostitucional supera els 70 milions d'euros. Això significa que, a Palma, la prostitució podria moure més de 41 milions d'euros cada any.

---

² Segons dades del Centre d'Intel·ligència contra el Terrorisme i el Crim Organitzat (CITCO).

³ Dades de la Comissió Mixta dels Drets de la Dona i de la Igualtat d'Oportunitats del Congrés dels Diputats.

⁴ 2020. INJUVE. *Informe juventud en España 2020*. Accessible a <http://www.injuve.es>.

⁵ 2020. IBDona. *Estudi sobre prostitució, la tracta i l'explotació sexual a les Illes Balears*. <https://www.caib.es>.

3. ELS CASOS DE TFES A PALMA

El treball d'atenció i intervenció que des de l'Ajuntament de Palma es fa amb les persones en prostitució ofereix un espai clau per a la identificació de situacions de tràfic amb fins d'explotació sexual.

El tipus d'atenció que es dona al col·lectiu pot variar en funció de la intensitat i la freqüència de les intervencions, així com del plantejament o no d'objectius de treball. En el 2022, de les 1.448 persones en prostitució ateses, el 40% va rebre una atenció puntual i en resposta a necessitats concretes. Però, en una part important dels casos, el 60% del total, es va realitzar una atenció continuada i recurrent, i s'arribà a establir una vinculació amb la persona.

Tal com s'especifica a la presentació d'aquest Informe, les dades analitzades a continuació prenen com a mostra i referència d'anàlisi sols els casos atesos amb vinculació, que impliquen en termes absoluts un total de 874 persones.

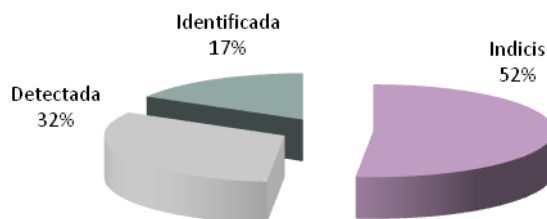
Així mateix, cal apuntar que els casos de TFES identificats fan referència únicament a les situacions actuals de tràfic i no a situacions passades o referides a com entraren a la prostitució, que s'estima que afecten la gran majoria de les persones prostituïdes.

3.1. Identificació de casos TFES

En una part important dels casos estudiats no es pot identificar que la persona sigui víctima de TFES. Malgrat tot, en el 22% sí que s'adverteixen evidències que es troba actualment en una situació de tràfic amb fins d'explotació sexual. Així, si tenim en compte les dades globals d'atenció a la prostitució, i en fer una inferència estadística, el 2022 a Palma 318 dones serien víctimes de TFES.

D'acord amb els diferents nivells d'identificació s'observa que en el 52% dels casos comptabilitzats, la persona es pot considerar una víctima de TFES perquè se n'aprecien indicis. En un 32% de les ocasions el tràfic es detecta amb la verbalització i el reconeixement de la mateixa víctima (detectada). Els casos que es donen amb menor freqüència, amb el 17% d'incidència, són aquells en què la persona ha interposat una denúncia per aquesta situació (identificada).

Persones en situació de TFES segons nivell d'identificació.
Any 2022

Si feim una comparativa evolutiva des que es disposa de dades, s'observa que la proporció de víctimes de TFES s'ha vist incrementada significativament. D'acord amb les dades recollides el 2019, el 14% de les persones en prostitució es trobava o podia trobar-se en una situació de TFES. El 2020 aquest percentatge va créixer fins al 18%. I el 2021, amb una proporció de TFES del 22%, la variació interanual va suposar un increment de 4 punts percentuals. Aquest 2022 l'estimació es manté en el 22%.

L'anàlisi comparativa i evolutiva ens mostra una dinàmica, l'augment en la proporció de casos de TFES comptabilitzats, i també evidencia una millora en la detecció i la identificació d'aquestes situacions, ja que augmenten els casos que es constaten amb una major fiabilitat i no tant per sospita (indicis).

Aprofundint en els diferents nivells d'identificació podem observar l'increment considerable del percentatge de víctimes categoritzades com a detectades, que ha passat d'un 11% al 2019 a gairebé implicar una de cada tres víctimes al 2022. També s'ha vist augmentada la proporció de víctimes que interposen una denúncia que s'ha duplicat des que es tenen registres. En concordança amb la millora en els processos de detecció del tràfic, el percentatge de víctimes compatibilitzades només per indicis es redueix i passa d'implicar el 82% dels casos en el 2019 al 52% actualment.

Comparativa 2019-2022 - Víctimes de TFES segons nivell d'identificació

	2019	2020	2021	2022
Víctimes de TFES	14%	18%	22%	22%
Indicis	82%	76%	65%	52%
Detectada	11%	16%	23%	32%
Identificada	7%	8%	12%	17%

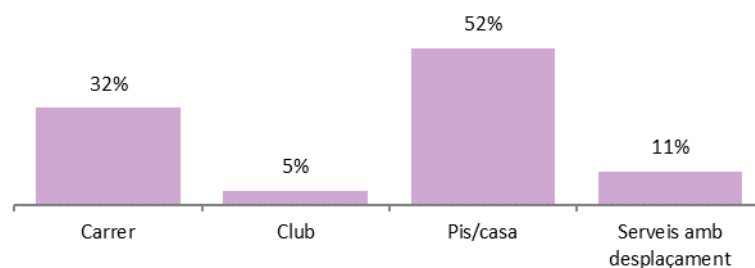
3.2. Els entorns d'exploració sexual

La prostitució es dona en diversos entorns amb característiques diferencials que, per a l'anàlisi i l'elaboració d'aquest Informe, es classifiquen en cinc categories: carrer, pis o casa, club, serveis amb desplaçament i altres.

De les 188 víctimes de TFES que s'han estudiat, més de la meitat, el 52%, es troba explotada sexualment en un habitatge particular, sigui un pis o una casa; el 32% al carrer, i l'11% fent serveis amb desplaçament, obligada a desplaçar-se a la casa del "client", a un hotel o a l'espai que aquest li indica. El 9% de les víctimes està en un club.

En general, aquestes proporcions per entorns són força similars a les que es donen per al conjunt de persones en prostitució a Palma, tot i que cal ressenyar que la incidència dels serveis amb desplaçament és major en les víctimes de tràfic (11%) que en la resta (8%), així com l'entorn del carrer, espai on es troben explotades una de cada tres víctimes, davant el 27% de les que no ho són.

Persones en situació de TES per entorns de prostitució. Any 2022

Víctimes de TFES per entorn de prostitució. Any 2022

	Xifres	%
Total	188	100%
Carrer	45	32%
Club	7	5%
Pis/casa	73	52%
Serveis amb desplaçament	16	11%

En fer una comparativa amb l'any precedent s'observa una constant, i és que les víctimes de TFES estan principalment explotades en contextos tancats i deslocalitzats; com hem vist, és als pisos i a les cases on més casos se n'identifiquen. Així mateix, aquest darrer exercici s'evidencia un augment en el percentatge de víctimes que es veuen obligades a realitzar serveis amb desplaçament, 9 punts més que el 2021. Alhora també s'observa una disminució dels casos d'explotació en clubs, que ha passat de representar el 10% en el 2021 al 5% en el 2022.

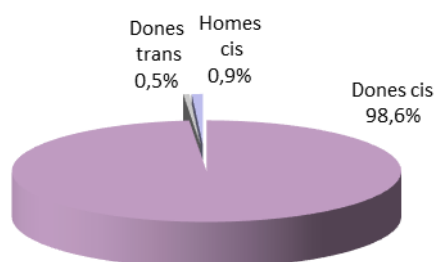
4. EL PERFIL DE LES VÍCTIMES DE TFES

4.1. Dades sociodemogràfiques

4.1.1. Identitat de gènere

El TFES és una problemàtica feminitzada. Així ho posen de manifest les dades analitzades en aquest Informe i els diferents estudis envers la temàtica. En el 2022 el 98,6% de les víctimes registrades a Palma són dones cis,⁶ a les quals s'ha de sumar una dona trans. Els homes comptabilitzats com a víctimes de tràfic són dos.

Persones en situació de TFES per sexe. Any 2022

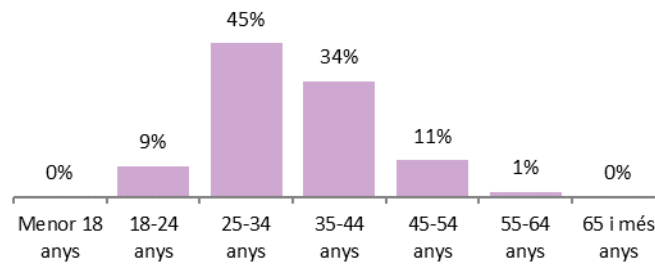
Des que s'elabora aquest Informe, pràcticament la totalitat de les víctimes han estat dones, amb percentatges que oscil·len entre el 99% i el 100%. És a partir del 2021 que comença a registrar-se entre les víctimes ateses algun cas de dona trans o d'home.

4.1.2. Edat

La majoria de les víctimes de TFES té més de 25 anys. Els grups d'edat més nombrosos són, amb un 45% d'incidència, els que van dels 25 als 34 anys, i amb un 34% els d'entre 35 i 44 anys. Les víctimes que tenen menys de 24 anys representen el 9% dels casos, i les de més de 45 anys el 12%.

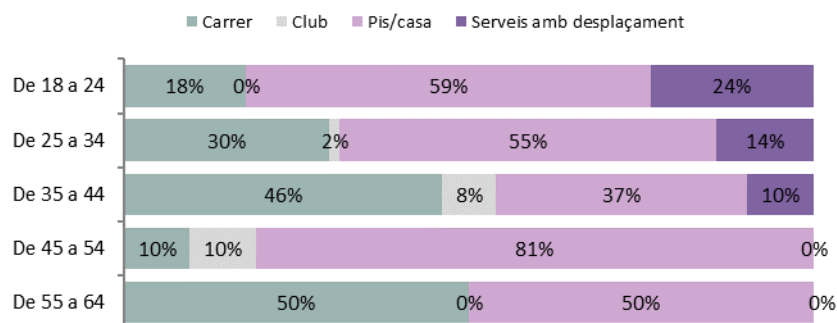
⁶ Parlam de persona cis quan existeix una correspondència entre el sexe assignat al naixement (el denominat sexe biològic) i la identitat de gènere que hom té.

Persones en situació de TFES per grup d'edat. Any 2022

Si tenim en compte els entorns en els quals es troben explotades sexualment les víctimes comptabilitzades s'observen algunes dinàmiques segons el grup d'edat. Sols les menors de 44 anys realitzen serveis amb desplaçament, augmentant-ne la incidència com més jove és la víctima. En el cas de les persones majors de 45 anys són els habitatges particulars i el carrer els entorns on principalment es troben explotades. En els clubs es troben fonamentalment víctimes d'entre 35 i 54 anys.

Persones en situació de TFES per entorn de prostitució i grup d'edat. Any 2022

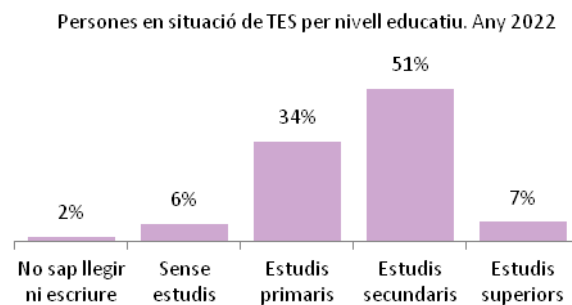
Per altra banda, en comparar les distribucions registrades per grups d'edat amb les que es donen entre les persones en prostitució, s'observa que les víctimes de TFES són en general més joves. De fet, l'edat mitjana de les víctimes comptabilitzades aquest 2022 es situa en 34,6 anys, mentre que l'edat mitjana de les persones en prostitució és de 38 anys; és a dir, les víctimes tenen més de 3 anys menys.

Per últim, si en feim una comparativa temporal, veim que no hi ha diferències substancials, tot i que, com també passa amb el global de persones en prostitució que s'han atès, l'edat mitjana de les víctimes de TFES ha anat augmentat progressivament i sensible.

4.1.3. Nivell educatiu

Segons les dades disponibles, poc més de la meitat de les víctimes té estudis secundaris i un 34% en té de primaris. El 7% afirma tenir estudis superiors, i el 8% restant o no té estudis o no sap llegir ni escriure.

Aquestes dades són força similars a les observades en el conjunt de les persones en prostitució que s'han atès aquest 2022, tot i que, en el cas de les víctimes de TFES, el nivell educatiu general és lleugerament més baix i la proporció de persones amb estudis secundaris és 5 punts inferior.

En fer una comparativa temporal s'observa un lleuger augment en el nombre de víctimes amb estudis secundaris en detriment de les que només tenen un nivell educatiu de primària.

4.1.4. Nacionalitat

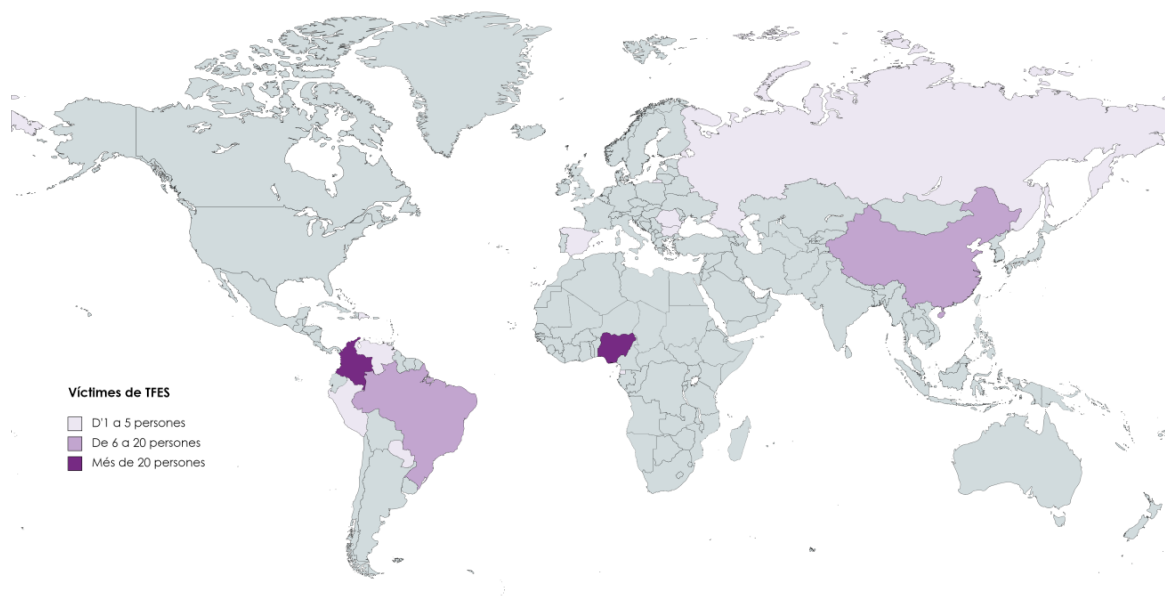
El 99% de les víctimes de tràfic té nacionalitat estrangera. Tal com ho expressa Rosa Cobo, "els homes demandants dels països occidentals cerquen en la prostitució dones racialitzades en un clar mecanisme de colonialisme sexual" i així s'evidencia en la variabilitat de les procedències de les dones explotades sexualment a Palma. Segons grans regions s'observa que el 49% dels casos procedeixen de Llatinoamèrica; el 38%, d'Àfrica; el 6%, d'Àsia i, el 4%, d'algun país d'Europa. Les espanyoles representen sols un 1% del total.

Si analitzam les dades detalladament i en xifres absolutes, observam que les víctimes africanes provenen gairebé en la seva totalitat de Nigèria (71 casos), amb l'excepció d'una víctima de Guinea Equatorial. D'Àsia, només s'identifiquen víctimes de la Xina, amb un total de 12 persones. En el cas de les europees, s'han referit 11 casos; 5 de Bulgària, 3 de Romania i 3 d'Espanya. De les de nacionalitat llatinoamericana, s'han constatat 71 víctimes colombianes, 7 de brasileres; 5 casos de Veneçuela, 5 de la República Dominicana i 4 de Paraguai.

Víctimes de TFES per país de nacionalitat. Any 2022		
	Xifres	%
Total	188	100%
Espanya	3	1%
UE28	8	4%
Bulgària	5	3%
Romania	3	1%
Resta d'Europa	1	0%
Rússia	1	0%
Llatinoamèrica	93	49%
Brasil	7	4%
Colòmbia	71	38%
Paraguai	4	2%
Perú	2	1%
Rep. Dominicana	5	3%
Veneçuela	5	2%
Àsia	12	6%
Xina	12	6%
Àfrica	72	38%
Guinea	1	0%
Nigèria	71	38%

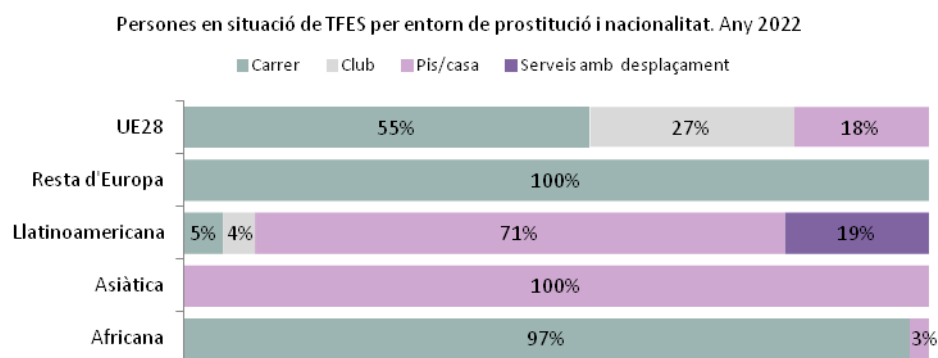
Nacionalitat de les víctimes de TFES. Any 2022

En definitiva, i considerant la nacionalitat de les víctimes segons el país de procedència, podem concloure que aquestes provenen fonamentalment de 4 països: Colòmbia, Nigèria, la Xina i Brasil, amb aquest ordre d'incidència.

Així mateix, cal apuntar que la procedència de les víctimes sembla dibuixar trets diferencials en relació amb els entorns on aquestes són explotades. Així, s'observa que, majoritàriament, les víctimes africanes (97% dels casos) i la totalitat de les russes (resta d'Europa) es troben prostituïdes al carrer. Totes les víctimes de la Xina es troben explotades en habitatges particulars. I és entre les europees i llatinoamericanes on trobam una diversitat major dels entorns. Es pot destacar que les llatinoamericanes són les úniques víctimes que realitzen serveis amb desplaçament (el 19% de les d'aquest origen) i les europees les que més es troben explotades en un club (el 27% d'aquestes es troba en aquest entorn).

Per altra banda, com s'observa en les víctimes de TFES, entre les persones en prostitució també destaquen els col·lectius de llatinoamericanes i africanes. Ara bé, cal ressenyar que les

persones africanes estan sobrerrepresentades dins el tràfic amb fins d'explotació sexual, atès que sobre el total de persones en prostitució representen el 18%, i entre les víctimes de TFES suposen el 38%.

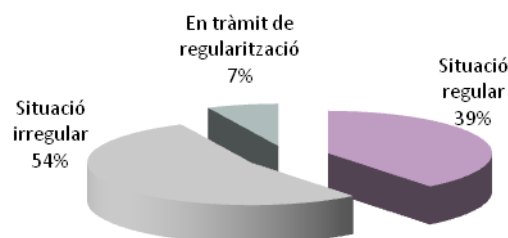
Finalment i en relació amb l'any anterior, la principal diferència ressenyable és l'augment en el nombre de víctimes llatinoamericanes en detriment del d'africanes, xifra que ha disminuït 7 punts percentuals.

4.2. Situació administrativa i cobertures

4.2.1. Situació administrativa

Una part important de les víctimes de TFES, gairebé sis de cada deu, no té permís de residència en el nostre país, el 54% per trobar-se en una situació administrativa irregular i el 7% per estar-hi en tràmits de regularització. El 39% restant està en situació regular.

Persones en situació de TFES per situació administrativa.
Any 2022

Si tenim en consideració la procedència de les víctimes s'observa que, les proporcions més elevades d'irregularitat administrativa, les trobam entre les llatinoamericanes i les africanes.

Per altra banda, en comparar la situació administrativa de les víctimes de TFES amb les dades referides al conjunt de persones en prostitució, es posa de manifest que hi són més vulnerables, no sols per la seva situació d'explotació i tràfic, sinó perquè es troben en una situació irregular en una major proporció, amb una diferència de 12 punts percentuals més.

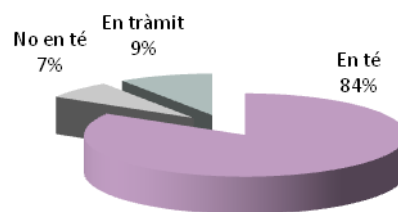
Respecte de les dades de l'any precedent s'observa un lleuger augment del nombre de víctimes que es troben en situació irregular al nostre país, xifra que s'ha incrementat en 2 punts percentuals.

4.2.2. Cobertura sanitària

Tot i que a Espanya es compta amb una sanitat universal i gratuïta, a la pràctica la manca de targeta sanitària dificulta la possibilitat de rebre una atenció primària i d'abordar els problemes de salut més enllà de les urgències.

D'acord amb les dades del 2022, veim que, en suma, hi ha un 16% de víctimes de TFES que no té targeta sanitària, perquè no en disposa (el 7%) o perquè està en tràmits d'obtenir-la (9%). Aquesta proporció és igual a la que presenta el col·lectiu de persones en prostitució.

Persones en situació de TFES amb o sense targeta sanitària.
Any 2022

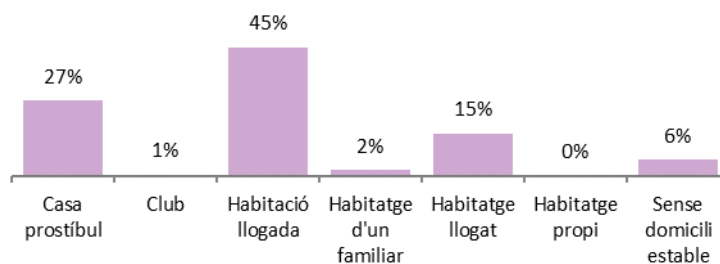
El nombre de víctimes que sí compta amb cobertura sanitària ha augmentat 11 punts percentuals respecte de 2021.

4.3. Situació residencial i familiar

4.3.1. Modalitat residencial

La modalitat residencial ofereix una referència de la situació vital i de vulnerabilitat en la qual es poden trobar les víctimes de TFES. D'acord amb les dades recollides el 2022, aquestes viuen principalment en una habitació llogada, el 45%; gairebé 5 punts més que el conjunt de persones en prostitució. El 27% viu en una casa prostíbul; és a dir en un habitatge privat, pis o casa, que segueix el funcionament d'un bordell. El 15% resideix en un habitatge llogat que, majoritàriament, comparteix amb altres persones, i un 6% de les víctimes no disposa d'un domicili estable.

Persones en situació de TFES per modalitat residencial. Any 2022

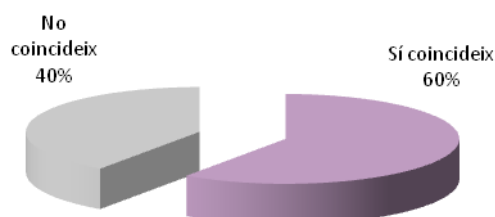

En comparació amb el 2021 ha disminuït considerablement la proporció de víctimes que viuen en un club (que ha passat del 10% a l'1% en un any) i ha augmentat la de les que no tenen un domicili estable, que gairebé s'ha triplicat. La resta de modalitats mostra percentatges similars, amb l'excepció de la casa prostíbul, categoria que es comença a recollir a partir del 2022 i de la qual, per tant, no es pot fer comparació evolutiva.

4.3.2. Coexistència d'espais

Tenir un entorn diferenciat per a viure permet a les dones prostituïdes disposar de més intimitat i privacitat, i d'espais de desconnexió. Per això, identificar si coincideixen el lloc de residència i el de prostitució permet visibilitzar i quantificar les situacions de major vulnerabilitat. Les dades disponibles mostren que sis de cada deu víctimes no disposen d'espais diferenciats i viuen en el mateix lloc on són explotades sexualment, xifra gairebé idèntica a la del conjunt de persones prostituïdes.

Persones en situació de TFES on el entorn de prostitució coincideix amb el lloc de residència. Any 2022

En comparació amb les dades de 2021 el nombre de víctimes que no disposa d'espais diferenciats, és a dir casos en els quals coincideix el lloc de residència i el lloc on són explotades, s'ha incrementat considerablement, passant del 24% al 60% en un any.

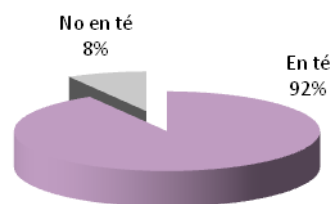

4.3.3. Xarxa de suport personal

La xarxa de suport personal pot ser força variada en relació amb les persones que la formen, i els vincles d'unió poden respondre a diferents motius. Obtenir informació sobre aquesta variable ens permet conèixer si les víctimes compten amb un suport social en termes d'ajuda per a resoldre problemes o fer gestions, establir relacions socials i d'afectivitat o compartir temps i activitats.

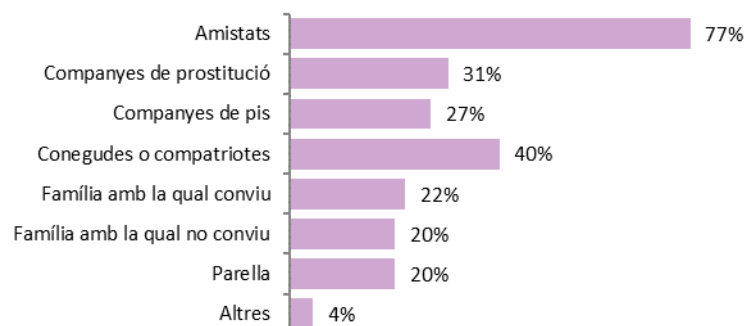
Les dades ens mostren que pràcticament totes les víctimes de TFES –el 92%– disposen de qualsevol tipus de xarxa personal, xifra que ha disminuït 2 punts percentuals en comparació amb el 2021. Malgrat els elevats percentatges que es mantenen, la fortalesa i la qualitat dels vincles que formen les xarxes són molt heterogènies i difícilment mesurables.

Persones en situació de TFES segons xarxa personal. Any 2022

Tal com passa en el conjunt del col·lectiu en prostitució, principalment, les xarxes de suport de les dones objecte de tràfic estan constituïdes per amistats (77%), així com per persones conegudes o compatriotes (40%) i companyes de prostitució (31%). Així mateix, les víctimes consideren els i les companyes de pis com a membres de la seva xarxa en un 27% dels casos. Atès que majoritàriament les víctimes de tràfic són estrangeres, els vincles menys freqüents són els familiars; així, la família amb qui conviu (22%) i amb la qui no conviu (20%) només és referida per dues de cada deu víctimes.

Persones en situació de TFES amb xarxa personal. Any 2022

En comparació amb les dades de l'any anterior, els principals canvis observats són l'increment en el percentatge de víctimes que compta amb amistats entre la seva xarxa (d'un 53% passa a

un 77%), així com en el de aquelles que compten amb persones conegudes i compatriotes (de l'11% al 40% actual). Per altra banda, s'ha reduït la proporció de víctimes que afirmen que les companyes de prostitució formen part de la seva xarxa de suport; del 40% en el 2021 s'ha passat a un 31%.

4.3.4. Responsabilitats familiars

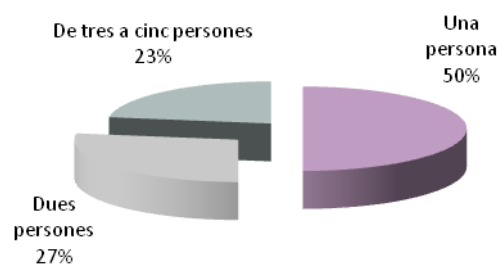
Respecte de les responsabilitats familiars, sis de cada deu persones traficades tenen alguna persona al seu càrrec; és a dir, algú que en depèn vitalment i econòmicament, tot i que no hi hagi convivència. Sols el 37% no té cap responsabilitat familiar.

Persones en situació de TFES segons persones a càrrec.
Any 2022

En relació amb el nombre de persones que tenen al seu càrrec veïm que el més comú, en la meitat dels casos, és que la víctima tingui una persona dependent. En el 27% dels casos tenen dues persones sota la seva responsabilitat, i en el 23% de tres a cinc persones.

Persones en situació de TFES segons nombre de
persones a càrrec. Any 2022

No s'observen diferències significatives en relació amb el conjunt de les persones en prostitució ni respecte de les dades de l'any anterior, tant pel que fa a la incidència de responsabilitats familiars com del nombre de persones a càrrec.

5. CONCLUSIONS

El tràfic amb fins d'exploració sexual (TFES) és un greu delictu, un atemptat contra la integritat i la llibertat humanes que afecta profundament les vides de les persones objecte de tràfic. La situació de desprotecció, vulnerabilitat i por que pateixen fa que les víctimes difícilment ho verbalitzin o ho denunciïn. Per això, sols una atenció personalitzada, pròxima i recurrent en els contextos de prostitució pot facilitar la detecció i la identificació del TFES.

Durant el 2022, es constata que a Palma les situacions de TFES afecten almenys el 22% de les persones prostituïdes actualment. Considerant que el nombre de persones en prostitució ateses a Palma és de 1.448 en xifres absolutes, podem estimar que a la ciutat actualment hi ha 318 víctimes. Cal recordar que els casos identificats fan referència únicament a les situacions actuals de tràfic i no a situacions passades o referides a la forma d'entrada a la prostitució, circumstància que s'estima que afecta a una gran part de les persones prostituïdes.

De les víctimes comptabilitzades, el 52% són considerades com a tals perquè s'ha constatat tot un seguit d'indicis. Indicis objectivables i estandarditzats, i fonamentats en els criteris de detecció del Poder Judicial espanyol. En el 32% dels casos s'ha aconseguit detectar la situació de TFES amb la confirmació i el reconeixement de la mateixa víctima, i s'ha identificat mitjançant denúncia el 17% restant. La complexitat, la falta de garanties en cas de denúncia i, com ja s'ha apuntat, el temor pel control i les amenaces de les xarxes de tràfic sobre les víctimes i les seves famílies expliquen aquests discrets percentatges.

L'anàlisi comparativa i evolutiva mostra una dinàmica sostinguda, i és l'augment en la proporció de casos de TFES que es comptabilitzen. Així mateix, s'evidencia una millora en el nivell d'identificació dels casos; el 2022 es redueixen els constatats només per indicis i augmenta la proporció de víctimes detectades i que interposen denúncia, que representen conjuntament la meitat de les víctimes registrades.

Del perfil sociodemogràfic de les víctimes de TFES podem destacar alguns elements. Un dels més evidents és que el tràfic és una problemàtica feminitzada; de fet el 98,6% de les víctimes comptabilitzades a Palma són dones cis, i una dona trans. Els informes i els estudis d'altres territoris posen de manifest aquesta lectura, ja que els principals "consumidors" són homes i els "objectes de consum" majoritàriament són dones.

La informació recollida des que s'elabora aquest informe mostra que les víctimes de TFES tenen un perfil d'edat més jove que el que, en general, presenten les persones en prostitució.

El 2022 la mitjana d'edat de les dones explotades sexualment és de 34,6 anys, mentre que en el conjunt de les persones prostituïdes és de 38; és a dir, les víctimes són 3 anys més joves.

El 99% de les dones traficades té nacionalitat estrangera i existeix certa tendència que es manté d'ençà que es disposa de registres i és que provenen fonamentalment de quatre països: Colòmbia, Nigèria, Xina i Brasil.

Una part important, sis de cada deu dones traficades, es troba a més en situació irregular; és a dir, no té permís de residència en el nostre país, fet que les fa més fàcilment vulnerades. Aquestes proporcions són força superiors a les del conjunt de persones prostituïdes, que presenten percentatges d'irregularitat administrativa entorn del 45%.

Així mateix, un 16% de les víctimes de TFES no té targeta sanitària, cosa que dificulta incidint en la possibilitat de rebre una atenció de salut primària i integral.

En general presenten un nivell educatiu més baix que el conjunt de persones en prostitució, tot i que gairebé la meitat de les dones traficades té almenys estudis secundaris. Per ser fonamentalment estrangeres, la majoria no té homologats els seus estudis, cosa que repercuteix significativament en les possibilitats i les sortides laborals.

En relació amb els entorns on són explotades, s'evidencia una preponderància dels contextos tancats i deslocalitzats. Més de la meitat de les víctimes és explotada en un habitatge particular; una de cada tres al carrer, l'11% es veu obligada a realitzar serveis amb desplaçament i un 9% de les víctimes està en un club. La menor detecció de persones que es troben en un entorn de club està relacionada amb la major pressió que hi ha en aquests establiments per les inspeccions policials que es realitzen, però també, i principalment, amb la tendència a unes majors invisibilització, dispersió i ubiqüitat de la prostitució.

Aquesta tendència es veu facilitada i afavorida, com assenyala l'expert en prostitució i professor de la UIB Lluís Ballester, per les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC). Cada vegada més l'oferta està en el web i les noves modalitats de captació "es lleven de damunt el control visual i de les forces de seguretat i permeten una major rendibilitat".

Tot i que es tracta d'espais molt heterogenis, els habitatges particulars -pisos o cases- presenten uns trets comuns; fan servir les TIC, estan més ocults, són més difícils de detectar i possibiliten una major mobilitat de la seva ubicació. Així, és també en aquest tipus d'entorns on es donen situacions de major vulnerabilitat. Les dades disponibles revelen que les persones sotmeses a tràfic que es troben principalment en pisos o cases presenten percentatges d'irregularitat administrativa superiors i disposen de targeta sanitària en una menor proporció que la resta.

Per altra banda, les víctimes generalment viuen en una habitació llogada compartint espai residencial amb altres persones o en una casa prostíbul. I gairebé sis de cada deu viuen en el

mateix lloc en el qual són explotades, la qual cosa fa palesa la falta de privacitat i la major vulnerabilitat del col·lectiu.

Cal destacar que, tot i que la majoria de víctimes de tràfic disposa de qualsevol xarxa de suport personal els vincles s'estableixen, majoritàriament, amb amistats, persones conegudes o companyes prostituïdes. En resum, es relacionen amb persones que, principalment, es mouen en els entorns del sistema prostitucional.

Finalment, hem d'assenyalar que, principalment, les víctimes de TFES tenen responsabilitats familiars, almenys una persona a càrrec, i pràcticament la meitat d'aquestes dues o més persones. Aquestes circumstàncies de dependència familiar condicionen i subjuguen moltes vegades els processos d'identificació i denúncia, per la por i per les amenaces dirigides als seus familiars.